

โปรแกรมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัลสำหรับสาขาวิชาการ
สอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย*
AN ONLINE PROGRAM FOR ENGLISH TEACHING SKILL DEVELOPMENT IN THE
DIGITAL AGE FOR ENGLISH LANGUAGE TEACHING PROGRAM OF MAHAMAKUT
BUDDHIST UNIVERSITY

แสงอาทิตย์ ไทमितร์*, วิฑูล ทาชา

Saengatit Thaimit, Witoon Thacha

ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน ขอนแก่น ประเทศไทย

Education, Mahamakut Buddhist University Isan Campus, Khon Kaen, Thailand

*Corresponding author E-mail: saengatit.tha@mbu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบทดสอบก่อนและหลังกับกลุ่มเดียวในครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) พัฒนาโปรแกรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัลสำหรับสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย 2) ประเมินความมีประสิทธิภาพของโปรแกรมออนไลน์จากผลการวิจัยเชิงทดลองในภาคสนาม 3) ถอดบทเรียนให้ทราบถึงข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมออนไลน์ ประชากรในการวิจัยประกอบด้วย กลุ่มทดลอง ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จำนวน 4 คน และ กลุ่มเป้าหมายอ้างอิง ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำนวน 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย แบบทดสอบผลการเรียนรู้ของอาจารย์ และ แบบประเมินทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที ผลจากการวิจัยด้านคู่มือประกอบโครงการตามมาตรฐาน 90/90 พบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้หลังเสร็จสิ้นการเรียนรู้ตามโปรแกรม คิดเป็นร้อยละ 93.43 การเสนอเนื้อหาในคู่มือประกอบโครงการแต่ละชุดมีประสิทธิภาพที่สามารถนำไปใช้พัฒนาอาจารย์ให้เกิดการเรียนรู้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด และกลุ่มทดลองทำแบบทดสอบผ่านตามเกณฑ์ทุกวัตถุประสงค์การเรียนรู้ร้อยละ 93.75 ซึ่งแสดงว่า คู่มือประกอบโครงการ มีการใช้สำนวนภาษาที่ชัดเจน หรือรูปแบบการนำเสนอเนื้อหาที่จูงใจ มีความถูกต้องเชิงวิชาการ มีเนื้อหาครบถ้วน การนำเสนอลำดับขั้นตอนการปฏิบัติได้อย่างชัดเจนสามารถศึกษาด้วยตนเอง และผลแบบประเมินทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาที่ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับ มากที่สุด มีค่าเฉลี่ย โดยรวมเท่ากับ 4.62 และมีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.40

คำสำคัญ: โปรแกรมออนไลน์, ทักษะการสอนภาษาอังกฤษ, ยุคดิจิทัล

Abstract

This one-group pretest-posttest research aims to 1) develop an online program to enhance English teaching skills for English Language Teaching Program of Mahamakut Buddhist University, 2) assess the effectiveness of the online program based on the results of the field

trial study, and 3) to identify suggestions from the lessons learned for improving the online program. The study population consisted of an experimental group of 4 English Language Teaching Program lecturers (Isan Campus) and a reference group of 30 English Language Teaching Program lecturers at Mahamakut Buddhist University. The research instruments comprised (1) teacher training tests, (2) student learning skill assessment forms. Statistics used for data analysis encompassed mean, percentage, standard deviation and t-test. The study results found that the project manuals have met the 90/90 standard: the experimental group's mean score from the learning outcome post-test after completing the program of the experimental group was found to be 93.43. The content presentation in each project manual was effective teacher development based on the specified criteria. It was also found that 93.75 percent of the experimental group participants passed all criteria based on learning objectives, which signifies that the project manuals used clear language with attractive content presentation, academic correctness, and logical order presentation for self-study. The overall mean scores from student learning skill assessment were found to be 4.62 with the standard deviation of 0.40.

Keywords: Online Program, English Teaching Skills, Digital Era

บทนำ

กรณีการ์ ดุลเพรี กล่าวไว้ว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เกิดประสิทธิภาพ ต้องไม่จำกัดวงแคบอยู่แต่ในเฉพาะห้องเรียน การเรียนการสอนของไทยมีรูปแบบที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต จากแนวคิดเดิมที่มีครูเป็นศูนย์กลางถ่ายทอดความรู้ทั้งหมดไปสู่ผู้เรียน จนมาถึงทุกวันนี้ครูเป็นเพียงผู้ให้คำแนะนำ มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างความน่าสนใจกับผู้เรียน และสามารถศึกษาค้นคว้าความรู้ได้ด้วยตนเอง การนำเทคโนโลยีเข้ามาจัดการเรียนการสอนนั้น ผู้สอนต้องมีทักษะและมีวิจรณ์ญาณในการเลือกใช้เทคโนโลยีที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน (กรณีการ์ ดุลเพรี, 2555) ดังที่ ขวัญใจ แก้วแสง กล่าวไว้ว่า การที่ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ถูกต้อง ก็ต้องอาศัยครูผู้สอนที่เข้าใจและมีความรู้ในด้านการใช้เทคโนโลยี ครูผู้สอนเป็นผู้สร้างบรรยากาศ และเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ สอนให้เลือกใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับเรื่องที่เรียน ศึกษา ค้นคว้าในเรื่องที่สนใจ ด้วยเหตุนี้ ผู้สอนในยุคปัจจุบันจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับตัวให้ทันต่อสถานการณ์หรือสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเช่นกัน เพื่อให้ตอบโจทย์ความต้องการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 แล้วจึงจะต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนจากเดิมที่เคยสอนจากหนังสือเรียน หรือการยืนสอนหน้าชั้นเรียนมาเป็นการสอนแบบที่เลี้ยงด้วยการนำเทคโนโลยีเข้ามาประยุกต์ใช้ในการสอน เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ทำให้มีการปฏิรูปการศึกษาไปทั่วโลก รวมถึงภาคการศึกษาของประเทศไทยก็ได้รับผลกระทบในครั้งนี้ด้วยเช่นกัน รูปแบบการเรียนการสอนของระบบการศึกษาของประเทศไทยก็เปลี่ยนไป ไม่ว่าจะเป็นระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับอุดมศึกษา ซึ่งมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น โดยเฉพาะระดับอุดมศึกษาที่ได้นำเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามามีบทบาทในการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น (ขวัญใจ แก้วแสง, 2560)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นสถาบันทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีนโยบายในการพัฒนาการเรียนการสอนของบุคลากรเพื่อการผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ มหาวิทยาลัยมีกิจกรรมการพัฒนานักศึกษาให้ก้าวทันต่อโลกในศตวรรษที่ 21 มีหลักสูตรที่ทันสมัยเหมาะสมกับพลวัตของโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เห็นได้ชัดเจนว่ามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้มีการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนบนพื้นฐานการใช้

เทคโนโลยียุคดิจิทัลในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งมีบทบาทมากขึ้นในปัจจุบัน เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามหากโปรแกรมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัล มีรูปแบบ วิธีการที่ชัดเจน และใช้กันอย่างแพร่หลายในทุก ๆ วิทยาเขต จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเรียนรู้สำหรับอาจารย์และนักศึกษา เนื่องจากสภาพจริงของการจัดการเรียนรู้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้จริง แต่การจัดการเรียนการสอนและการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้แบบดิจิทัลยังไม่มีหลักการ รูปแบบ วิธีการที่ชัดเจน สังเกตได้จากการเรียนการสอนทุกวันนี้ยังเป็นแบบการบรรยายในห้องเรียนแทบทุกรายวิชา การมอบหมายงานยังคงเป็นแบบศึกษาค้นคว้าและนำเสนอหน้าชั้นเรียน การทดสอบยังคงเป็นการทำข้อสอบในกระดาษคำถาม การตรวจข้อสอบและการให้คะแนนมีความล่าช้า ถ้ามีการเรียนการสอนที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนโดยสามารถรู้คำตอบหรือคะแนนทันทีหลังจากทำแบบทดสอบหรือแบบฝึกหัด ถือว่าเป็นสิ่งกระตุ้นและสร้างแรงจูงใจของผู้เรียนในการเรียนเป็นอย่างยิ่ง ที่สำคัญอาจารย์บางท่านยังขาดทักษะการใช้สื่อออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอนทั้งในห้องเรียนและนอกเวลาเรียน จากที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงได้ศึกษาโปรแกรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัลสำหรับนักศึกษาสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ให้ก้าวทันต่อการศึกษาในยุคปัจจุบันและนำไปสู่การปฏิบัติอย่างมีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาโปรแกรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัลสำหรับสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
2. เพื่อประเมินความมีประสิทธิภาพของโปรแกรมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัลสำหรับสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จากผลการทดลองในภาคสนาม
3. เพื่อถอดบทเรียนให้ทราบถึงข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัลสำหรับสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัลสำหรับสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นการวิจัยแบบทดสอบก่อนและหลังการกับกลุ่มเดียว (one group pretest-posttest design) ประชากรในการวิจัยจากวิธีการเลือกแบบเจาะจง ประกอบด้วย กลุ่มทดลอง (Experimental Group) ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ วิทยาเขตอีสาน จำนวน 4 คน และกลุ่มเป้าหมายอ้างอิงในการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์หลังการวิจัยและพัฒนา ซึ่งเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขตมทวชิราลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด วิทยาเขตลำนนา และวิทยาเขตศรีล้านช้าง จำนวน 30 คน โปรแกรมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัลสำหรับสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การจัดทำคู่มือประกอบโครงการ ซึ่งมี 2 โครงการ คือ โครงการพัฒนาความรู้ของอาจารย์และโครงการอาจารย์นำความรู้สู่การพัฒนาเด็กนักเรียน มีคู่มือประกอบโครงการ จำนวน 4 ชุด ได้แก่ (1) คู่มือการใช้ Google Classroom ในการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัล (2) คู่มือการใช้ Zoom ในการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัล (3) คู่มือการใช้ Facebook ในการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัล (4) คู่มือการใช้ Applications ในการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัล

ขั้นตอนที่ 2 การตรวจสอบคุณภาพของคู่มือและการปรับปรุงแก้ไข

ขั้นตอนนี้เป็นการตรวจสอบคุณภาพของคู่มือทั้งสองโครงการ มี 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การตรวจสอบภาคสนามเบื้องต้นและการปรับปรุงแก้ไข (Preliminary Field Testing and Revision) โดยการอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้วิจัยใช้ส่งคู่มือประกอบโครงการให้กลุ่มเป้าหมาย คือ อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีล้านช้าง จำนวน 5 ราย ได้ศึกษาล่วงหน้า 10 วัน ผ่าน Group Messenger และ ใช้โปรแกรม Zoom ในการอภิปรายกลุ่มเพื่อตรวจสอบคุณภาพของคู่มือ เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในเบื้องต้น ได้แก่ 1) ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขด้านเนื้อหา โดยคำนึงถึงความถูกต้อง (Accuracy) และความเป็นประโยชน์ (Utility) ต่อการนำไปใช้ 2) ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขด้านภาษา 3) ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขด้านรูปแบบการนำเสนอ และ 4) อื่น ๆ

ระยะที่ 2 การตรวจสอบภาคสนามครั้งสำคัญและการปรับปรุงแก้ไข (Main Field Testing and Revision) ด้วยวิธีการอภิปรายกลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยวิธีการเช่นเดียวกับระยะที่ 1 คือ ผู้วิจัยส่งคู่มือประกอบโครงการเพื่อให้ศึกษาล่วงหน้า 10 วัน ไปยังกลุ่มเป้าหมายซึ่งเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง วิทยาเขตมหาวชิราลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด และวิทยาเขตล้านนา รวมจำนวน 25 ราย ผ่านทาง Group Messenger ที่สร้างขึ้น และใช้โปรแกรม Zoom ในการอภิปรายกลุ่มเพื่อตรวจสอบคุณภาพของคู่มือ เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงแก้ไขในเบื้องต้นก่อนนำไปใช้กับกลุ่มทดลองในภาคสนาม โดยใช้แบบตรวจสอบที่มีประเด็นการตรวจสอบชุดเดียวกับชุดที่ใช้ในระยะที่ 1

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างเครื่องมือเพื่อการทดลองในภาคสนาม ผู้วิจัยจึงได้สร้างเครื่องมือขึ้นเพื่อใช้ในขั้นตอนการทดลองในภาคสนาม ดังนี้

1. แบบตรวจสอบคุณภาพของคู่มือ(ข้อเสนอแนะ)เพื่อการปรับปรุงแก้ไข 2 ช่วงเวลา คือ “หลังการพัฒนาอาจารย์” และ “หลังอาจารย์นำความรู้สู่การพัฒนาการศึกษา” มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended Questionnaire)

2. แบบทดสอบผลการเรียนรู้ของอาจารย์ มีลักษณะเป็นแบบปรนัย มี 4 ตัวเลือก จำนวน 80 ข้อ เป็นข้อสอบออนไลน์พร้อมตรวจคำตอบด้วย Google Forms มีจุดมุ่งหมายเพื่อใช้ประเมินประสิทธิภาพของคู่มือประกอบโครงการที่ 1 หลังการพัฒนาอาจารย์

3. แบบประเมิน Google Forms เกี่ยวกับทักษะการใช้โปรแกรมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัลของอาจารย์ ซึ่งมีประเด็นคำถาม 4 ด้าน แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับจำนวน 23 ข้อ มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินทักษะการใช้โปรแกรมออนไลน์ของอาจารย์ที่เป็นกลุ่มทดลองว่ามีทักษะการใช้โปรแกรมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัลหลังได้รับการพัฒนาความรู้ มากน้อยเพียงใด

4. แบบประเมิน Google Forms เกี่ยวกับทักษะการใช้โปรแกรมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ซึ่งมีประเด็นคำถาม 4 ด้าน แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 27 ข้อ มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินประสิทธิภาพของการนำผลการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติของอาจารย์ที่เป็นกลุ่มทดลอง

5. แบบประเมิน Google Forms เกี่ยวกับความพึงพอใจของอาจารย์ที่เป็นกลุ่มทดลองต่อการใช้โปรแกรมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัล สำหรับสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งมีประเด็นคำถาม 4 ด้าน แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินความพึงพอใจของอาจารย์หลังจากนำความรู้ที่ได้รับการพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ

6. แบบประเมิน Google Forms เกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการสอนของอาจารย์ที่เป็นกลุ่มทดลองที่ใช้โปรแกรมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัล สำหรับสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ซึ่งมีประเด็นคำถาม 5 ด้าน แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 27 ข้อ มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาหลังจากได้รับการพัฒนาความรู้จากอาจารย์ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือเพื่อการทดลองในภาคสนาม ดังนี้

1. แบบทดสอบผลการเรียนรู้ของอาจารย์ โดยแบบทดสอบนี้จะนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับอาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษใน 5 วิทยาเขต รวมจำนวน 25 คน ผลการทดลองจะนำมาวิเคราะห์ค่าสถิติ ดังนี้ (1) ความยากง่ายของแบบทดสอบรายข้อ ใช้ค่าความยากของแบบทดสอบรายข้อ (ค่า P) โดยมีค่าความยากง่ายของแบบทดสอบรายข้อ อยู่ระหว่าง 0.20-0.80 ถือว่าแบบทดสอบรายข้อใช้ได้ (2) อำนาจจำแนกของแบบทดสอบรายข้อ ใช้ค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบรายข้อ (ค่า r) โดยมีค่า r มากกว่า 0.20 ทุกรายข้อ ถือว่าเป็นแบบทดสอบที่ดี (3) ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ KR-20 โดยข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ถือว่าข้อคำถามมีความเชื่อมั่น

2. แบบประเมินทักษะการใช้โปรแกรมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัลของอาจารย์ ได้กำหนดให้มีการดำเนินการเพื่อตรวจสอบคุณภาพความตรงของเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนและ/หรือด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 5 ท่าน โดยมีค่า IOC ที่ระดับตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวัด การทดลองใช้ (Try-out) แบบประเมินทักษะการใช้โปรแกรมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ของอาจารย์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมิน ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่น (Alpha Coefficient of Reliability) โดยใช้วิธีของ Cronbach กำหนดค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้คือ ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป โดยนำแบบประเมินทักษะที่สร้างขึ้นนี้ไปทดลองใช้กับอาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา วิทยาเขตร้อยเอ็ด และวิทยาเขตล้านนา จำนวน 25 ราย

3. แบบประเมินทักษะการใช้โปรแกรมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษา ได้กำหนดให้มีการดำเนินการเพื่อตรวจสอบคุณภาพความตรงของเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนและ/หรือด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 5 ท่าน โดยมีค่า IOC ที่ระดับตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวัด การทดลองใช้ (Try-out) แบบประเมินทักษะการใช้โปรแกรมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมิน ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่น (Alpha Coefficient of Reliability) โดยใช้วิธีของ Cronbach กำหนดค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้คือ ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป โดยนำแบบประเมินทักษะที่สร้างขึ้นนี้ไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิทยาเขตศรีล้านช้างจำนวน 30 ราย

4. แบบประเมินความพึงพอใจของอาจารย์ที่เป็นกลุ่มทดลองต่อการใช้โปรแกรมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัล สำหรับสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้กำหนดให้มีการดำเนินการเพื่อตรวจสอบคุณภาพความตรงของเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนและ/หรือด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา จำนวน 5 ท่าน โดยมีค่า IOC ที่ระดับตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวัด การทดลองใช้ (Try-out) แบบประเมินทักษะการใช้โปรแกรมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ของอาจารย์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมิน ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่น (Alpha Coefficient of Reliability) โดยใช้วิธีของ Cronbach กำหนดค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้คือ ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป โดยนำแบบประเมินทักษะที่สร้างขึ้นนี้ไปทดลองใช้กับอาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการสอน

ภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ส่วนกลาง วิทยาเขตสิรินธรราชวิทยาลัย วิทยาเขตมหาชิราลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด และวิทยาเขตล้านนา จำนวน 25 ราย

5. แบบประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการสอนของอาจารย์ที่เป็นกลุ่มทดลองที่ใช้โปรแกรมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัล สำหรับสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอนและ/หรือด้านการวัดและประเมินผล การศึกษา จำนวน 5 ท่าน โดยมีค่า IOC ที่ระดับตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป จึงจะถือว่าข้อคำถามนั้นมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการวัด การทดลองใช้ (Try-out) แบบประเมินทักษะการใช้โปรแกรมออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ของนักศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบประเมิน ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่น (Alpha Coefficient of Reliability) โดยใช้วิธีของ Cronbach กำหนดค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่นที่ยอมรับได้ คือ ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป โดยนำแบบประเมินทักษะที่สร้างขึ้นนี้ไปทดลองใช้กับนักศึกษาวิทยาเขตศรีล้านช้างจำนวน 30 ราย

ขั้นตอนที่ 4 การทดลองในภาคสนาม (Trial)

การทดลองในภาคสนาม (Trial) ผู้วิจัยใช้แบบแผนการวิจัยขั้นพื้นฐาน (Pre-Experimental Design) มีกลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม มีการทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (One Group Pretest-Posttest Design) กลุ่มเป้าหมายในการทดลอง คืออาจารย์ประจำสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน จำนวน 4 ราย มีนักศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา จำนวน 37 ราย ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 โดยแบ่งระยะของการทดลองออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การทดลองตามโครงการที่ 1 : โครงการพัฒนาความรู้ของอาจารย์ เป็นระยะของ “การพัฒนาตนเองของอาจารย์ที่เป็นกลุ่มทดลองตามโครงการที่ 1” โดยการศึกษาด้วยตนเอง (Self-Study) และการศึกษาร่วมกันเป็นกลุ่ม (Study Together as a Group) จากคู่มือ

ระยะที่ 2 การทดลองตามโครงการที่ 2 : โครงการอาจารย์นำความรู้สู่การพัฒนาการศึกษา เป็นระยะของการ “นำความรู้สู่การปฏิบัติของอาจารย์ที่เป็นกลุ่มทดลองตามโครงการที่ 2” โดยในการปฏิบัตินั้น เป็นการกำหนดให้อาจารย์ที่เป็นกลุ่มทดลองร่วมกันนำความรู้ที่ได้จากการพัฒนาตนเองจากคู่มือตามโครงการที่ 1 ไปใช้พัฒนานักศึกษาให้เกิดผลการพัฒนาตามที่คาดหวัง

ขั้นตอนที่ 5 การเขียนรายงานผลการวิจัยและการเผยแพร่ผลงานวิจัย

เขียนและนำเสนอรายงานผลการวิจัยในรูปแบบอิงแนวคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Approach) แสดงหลักฐานประกอบทั้งข้อมูล สถิติ และเอกสาร สำหรับการเผยแพร่ผลงานวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการโดยการตีพิมพ์ในวารสารตามเงื่อนไขการสำเร็จการศึกษา และหากมีโอกาสจะนำเสนอผลงานวิจัยในการสัมมนาวิชาการ และการจัดพิมพ์คู่มือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อการเผยแพร่

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที (t-test)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ผลการจัดทำคู่มือประกอบโครงการพัฒนาความรู้ของอาจารย์เพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัล สำหรับสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ประกอบด้วยคู่มือเพื่อการเรียนรู้ที่เน้นการออกแบบเพื่อการศึกษาแบบออนไลน์ (Online) จากคู่มือเป็นหลัก จำนวน 4 ชุด คือ (1) คู่มือการใช้ Google Classroom ในการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัล (2) คู่มือเพื่อการ

เรียนรู้การใช้ Zoom ในการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัล (3) คู่มือเพื่อการเรียนรู้การใช้ Facebook ในการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัล และ (4) คู่มือเพื่อการเรียนรู้การใช้ Applications ในการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัล มีลักษณะเป็นชุดข้อมูลเพื่อพัฒนาอาจารย์ผู้สอนด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-learning) เป็นคู่มือประกอบโครงการที่ค้ำประกันทักษะจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในยุคดิจิทัล เป็นการดำเนินงานร่วมกันและการเก็บข้อมูลบนออนไลน์ สำหรับผู้สอนและผู้เรียน มีประโยชน์ในการแชร์ข้อมูลแบบไม่ได้ใช้กระดาษและการทำงานร่วมกันแบบดิจิทัลในห้องเรียน ซึ่งในคู่มือชุดนี้ ประกอบด้วย ปกหน้า คำนำ สารบัญ คำชี้แจงการใช้คู่มือ แผนการอบรมพัฒนาความรู้ แบบทดสอบประเมินตนเองก่อนเรียน เนื้อหาของคู่มือ แบบทดสอบประเมินตนเองหลังเรียน เฉลยแบบทดสอบประเมินตนเองหลังเรียน และเอกสารอ้างอิง

2. วัตถุประสงค์ที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า คู่มือประกอบโครงการพัฒนาความรู้อาจารย์แต่ละชุด มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90 ซึ่ง 90 ตัวแรก คือ จำนวนร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้หลังเสร็จสิ้นการเรียนรู้ของกลุ่มทดลอง พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 74.75 คะแนน จากคะแนนเต็ม 80 คะแนน เมื่อคิดเป็นร้อยละแล้วได้ 93.43 ซึ่งมีค่าร้อยละสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงว่า การเสนอเนื้อหาในคู่มือประกอบโครงการแต่ละชุดมีประสิทธิภาพที่สามารถนำไปใช้พัฒนาอาจารย์ให้เกิดการเรียนรู้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ส่วน 90 ตัวหลัง คือ ร้อยละของจำนวนอาจารย์ที่เป็นกลุ่มทดลองที่สามารถทำแบบทดสอบได้ผ่านทุกชุดคู่มือ ซึ่งจากจำนวนอาจารย์ที่เป็นกลุ่มทดลองทั้ง 4 คน พบว่า มีอาจารย์ร้อยละ 93.75 ที่สามารถทำแบบทดสอบได้ผ่านทุกชุดคู่มือ ซึ่งเป็นค่าร้อยละที่สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แสดงว่า เนื้อหาในคู่มือประกอบโครงการแต่ละชุดมีประสิทธิภาพที่สามารถนำไปใช้พัฒนาอาจารย์ให้เกิดการเรียนรู้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

3. วัตถุประสงค์ที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัล สำหรับสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้พัฒนาอาจารย์ให้มีทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัลได้ แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมดังกล่าวได้ดำเนินการตาม ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ผ่านการตรวจสอบในประเด็น 1) ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขด้านเนื้อหา โดยคำนึงถึงความถูกต้อง (Accuracy) และความเป็นประโยชน์ (Utility) ต่อการนำไปใช้ 2) ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขด้านภาษา 3) ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขด้านรูปแบบการนำเสนอ 4) อื่น ๆ จากผู้เชี่ยวชาญใน 2 ระยะเวลา และผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะทุกระยะเพื่อความสมบูรณ์ รวมถึงการปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายหลังจากอาจารย์ที่เป็นกลุ่มทดลองได้นำไปใช้สอนนักศึกษาในโครงการอาจารย์นำความรู้ไปสู่การพัฒนาการศึกษา

อภิปรายผล

ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามลำดับวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ที่ 1 พัฒนาโปรแกรมออนไลน์เพื่อเสริมสร้างทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัลสำหรับสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ประกอบด้วยโครงการและคู่มือเพื่อการเรียนรู้หรือเพื่อการปฏิบัติประกอบโครงการ พบว่า การจัดทำคู่มือได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ 2 การจัดทำคู่มือประกอบโครงการ โดยมีเนื้อหาของคู่มือมีความชัดเจน มีความถูกต้องเชิงวิชาการ ใช้สำนวนภาษาที่ง่ายต่อการทำความเข้าใจ มีความน่าสนใจสามารถศึกษาด้วยตนเองได้ เนื้อหาของคู่มือทุกชุดมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ รูปแบบการนำเสนอมีความน่าสนใจ มีรายละเอียดชัดเจน นำเสนอเป็นลำดับขั้นตอนการปฏิบัติได้อย่างชัดเจน อำนวยความสะดวกให้กับอาจารย์ผู้สอนและเป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน พร้อมทั้งมีการแก้ไขข้อบกพร่อง ตามข้อเสนอแนะของคณะผู้ร่วมวิจัย ไม่ว่าจะเป็นการตรวจสอบภาคสนามเบื้องต้น การตรวจสอบภาคสนามครั้งสำคัญ การตรวจสอบหลังการพัฒนาความรู้ให้แก่อาจารย์ การตรวจสอบหลังการทดลองในภาคสนาม จนได้คู่มือที่มีประสิทธิภาพและสมบูรณ์ จึงส่งผลให้โปรแกรมพัฒนาการเรียนรู้มีคุณภาพ ซึ่งเป็นไป

ตามขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา (R&D) ตามทัศนะของ วิโรจน์ สารรัตน์ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการตรวจสอบโปรแกรมพัฒนา 2) การจัดทำคู่มือประกอบโปรแกรมใน 2 โครงการ 3) การตรวจสอบคุณภาพคู่มือประกอบโปรแกรมและการปรับปรุงแก้ไข 4) การสร้างเครื่องมือเพื่อการทดลองโปรแกรมในภาคสนามใน 2 โครงการ 5) การทดลองโปรแกรมในภาคสนาม 6) การเขียนรายงานการวิจัยการเผยแพร่ผลการวิจัย อีกทั้งผู้วิจัยได้ลงทำงานในภาคปฏิบัติพร้อมกับกลุ่มทดลองจึงเห็นผลที่เกิดขึ้นระหว่างอาจารย์ผู้สอนกับนักศึกษา ได้เห็นกระบวนการทุกขั้นตอนที่กลุ่มทดลองนำไปโปรแกรมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัลสำหรับสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยแนวคิดทางทฤษฎีในทุกขั้นตอนของการเรียนรู้ (วิโรจน์ สารรัตน์, 2561) เป็นไปตามทัศนะของ Bates, British Council และ Pesce ที่เห็นสอดคล้องกันว่า อาจารย์ต้องมีความรู้และเข้าใจระหว่างเทคโนโลยีและสื่อ และความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับสื่อเพื่อการศึกษา และสื่อสังคมออนไลน์กลายเป็นส่วนสำคัญของชีวิตของนักศึกษา นักศึกษาตรวจสอบความเคลื่อนไหวของเฟซบุ๊ก (Facebook) อยู่ตลอดเวลาหรือไม่ก็ทวีตข้อความหาเพื่อนทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน อาจารย์ควรใช้สื่อสังคมออนไลน์ (Social media) ในห้องเรียนและมีวิธีการใช้สื่อสังคมออนไลน์ในห้องเรียน และสื่อสังคมออนไลน์ที่ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษที่สำคัญมี 7 อย่าง ดังนี้ 1) Twitter or Facebook 2) Blogs 3) Connected Classrooms 4) YouTube 5) Digital Citizenship 6) Google Hangout 7) Edmodo (British Council, 2019; Pesce, C., 2017; Bates, 2015) ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับทัศนะของ สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัลใช้เครื่องมือสื่อสังคมออนไลน์ เช่น 1) Google Classroom 2) Google Meet 3) Line Live 4) Microsoft Team และ 5) Zoom ทำให้ผู้วิจัยได้คู่มือที่มีประสิทธิภาพประกอบโครงการในการดำเนินงานวิจัย (สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม, 2563; สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2563)

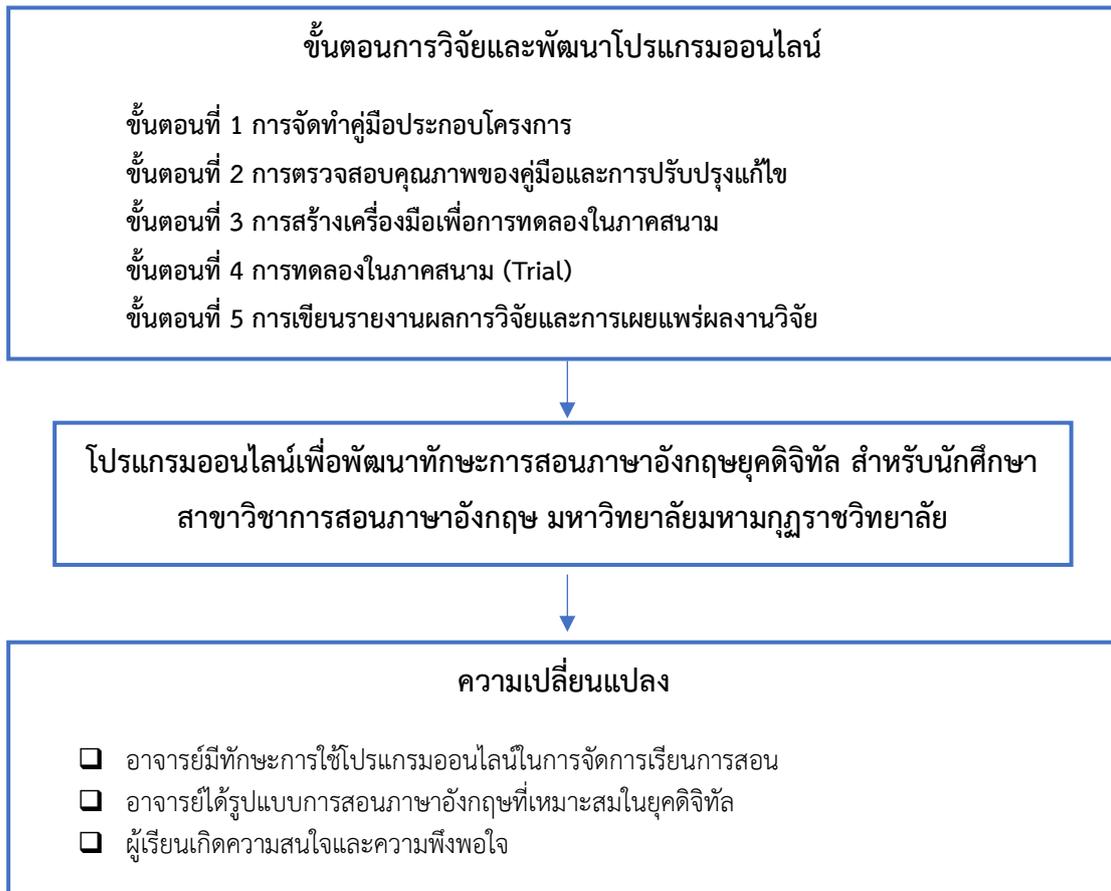
2. วัตถุประสงค์ที่ 2 ประเมินความมีประสิทธิภาพของโปรแกรมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัลสำหรับสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จากผลการทดลองในภาคสนาม พบว่า ผลการทดสอบความรู้ของอาจารย์ที่เป็นกลุ่มทดลองหลังการดำเนินงานในโครงการพัฒนาความรู้ของอาจารย์เกี่ยวกับการพัฒนาเพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัล สำหรับสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90 จากผลการวิจัยตามมาตรฐาน 90 ตัวแรก แสดงให้เห็นการเสนอเนื้อหาในคู่มือประกอบโครงการแต่ละชุดมีประสิทธิภาพที่สามารถนำไปใช้พัฒนาอาจารย์ให้เกิดการเรียนรู้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า การจัดทำคู่มือได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ 2 การจัดทำคู่มือประกอบโครงการ โดยมีเนื้อหาของคู่มือมีความชัดเจน มีความถูกต้องเชิงวิชาการ เป็นไปตามขั้นตอนการวิจัยและพัฒนา (R&D) ตามทัศนะของ วิโรจน์ สารรัตน์ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการตรวจสอบโปรแกรมพัฒนา 2) การจัดทำคู่มือประกอบโปรแกรมใน 2 โครงการ 3) การตรวจสอบคุณภาพคู่มือประกอบโปรแกรมและการปรับปรุงแก้ไข 4) การสร้างเครื่องมือเพื่อการทดลองโปรแกรมในภาคสนามใน 2 โครงการ 5) การทดลองโปรแกรมในภาคสนาม 6) การเขียนรายงานการวิจัยการเผยแพร่ผลการวิจัย (วิโรจน์ สารรัตน์, 2561) และจากผลการวิจัยตามมาตรฐาน 90 ตัวหลัง แสดงให้เห็นว่าคู่มือประกอบโครงการมีประสิทธิภาพเป็นคู่มือที่ดี ทั้งนี้อาจเนื่องจากว่า คู่มือมีแนวทางการพัฒนาที่ชัดเจน และได้รับการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ประจำหลักสูตรที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย มีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้ได้องค์ประกอบของคู่มือที่ดี จึงทำให้เนื้อหาคู่มือมีความถูกต้อง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ สำนักงานภาษาที่ใช้ในคู่มือมีความง่ายต่อการอ่าน และสามารถทำความเข้าใจด้วยตนเองได้ เอื้อต่อการศึกษาด้วยตนเอง เป็นคู่มือที่สามารถศึกษาด้วยตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้อาจารย์แต่ละท่านทำแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ทุกคู่มือเป็นไปตาม

ทักษะของ พิศุจน์ มีไปล์ ที่กล่าวว่า ประเด็นสำคัญ เกี่ยวกับการพัฒนาคู่มือควรประกอบด้วย 1) นำเสนอรายละเอียดต่าง ๆ ไว้ตามลำดับ 2) เข้าใจง่าย มีตัวอย่างประกอบ มีแผนภาพประกอบการอธิบาย 3) มีการทดลองนำไปปฏิบัติเพื่อช่วยให้เกิดทักษะและเข้าใจอย่างยั่งยืน จึงทำให้ได้คู่มือที่ดีมีองค์ประกอบที่สำคัญ (พิศุจน์ มีไปล์, 2549) และสอดคล้องกับทักษะของ มนตรี ชมชื่น ที่สรุปแนวความคิดองค์ประกอบของคู่มือไว้ว่า คู่มือที่ดีนั้นต้องมีแหล่งข้อมูลและแหล่งอ้างอิงที่ถูกต้อง เป็นประโยชน์ต่อผู้อ่านหรือผู้ใช้ในการค้นคว้าเรื่องต่าง ๆ อย่างลึกซึ้งและง่ายต่อความเข้าใจโดยประกอบไปด้วย 1) คำชี้แจงในการใช้คู่มือ 2) เนื้อหาของเรื่องที่จะค้นคว้าในทุกด้าน 3) วิธีการนำไปใช้ 4) การแนะนำแหล่งความรู้อ้างอิงต่าง ๆ (มนตรี ชมชื่น, 2548)

3. วัตถุประสงค์ที่ 3 ถอดบทเรียนให้ทราบถึงข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงแก้ไขโปรแกรมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัลสำหรับสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พบว่า ผลจากการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมออนไลน์ เพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัล สำหรับสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่เป็นผลจากการวิจัยและพัฒนาในครั้งนี้ มีประสิทธิภาพที่สามารถนำไปเผยแพร่เพื่อใช้กับ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตและวิทยาลัยที่เปิดหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นประชากรเป้าหมาย (Target Population) ในการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์หลังการวิจัยและพัฒนาได้ “ทุกวิทยาเขตทั่วประเทศ” ตามหลักการของการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) ที่วิจัยและพัฒนานวัตกรรมใด ๆ ขึ้นมา แล้วนำนวัตกรรมนั้นไปทดลองใช้ในพื้นที่ทดลองแห่งใดแห่งหนึ่งที่มีคุณลักษณะเป็นตัวแทนของประชากร เมื่อผลจากการทดลองพบว่านวัตกรรมนั้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ก็แสดงว่าสามารถเผยแพร่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์กับประชากรที่เป็นกลุ่มอ้างอิงในการวิจัยได้ และยังเป็นโปรแกรมแบบออนไลน์ (Online Program) ที่พัฒนาขึ้นตามยุคสมัยดิจิทัลแบบใหม่ ไม่เป็นโปรแกรมแบบเอกสาร (Document Based Program) แบบยุคสมัยการพิมพ์แบบดั้งเดิม จะยิ่งทวีความจำเป็นต่อการนำนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นไปเผยแพร่เพื่อใช้ประโยชน์ของประชากรที่เป็นกลุ่มอ้างอิงในการวิจัยได้อย่างกว้างขวาง อย่างประหยัด อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลได้มากกว่า

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยและพัฒนาโปรแกรมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัลสำหรับสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เกิดข้อค้นพบนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพที่สามารถนำไปใช้เป็นเครื่องมือหรือวิธีการพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ โปรแกรมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัล สำหรับสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ผ่านขั้นตอนสำคัญในการทำวิจัยและพัฒนา (R&D) ส่งผลให้อาจารย์ประจำหลักสูตรเกิดความเปลี่ยนแปลงในด้านทักษะการใช้โปรแกรมออนไลน์ในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งได้รูปแบบการสอนภาษาอังกฤษที่เหมาะสมในยุคดิจิทัลทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจและความพึงพอใจดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบนวัตกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัล

สรุปและข้อเสนอแนะ

โปรแกรมออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะการสอนภาษาอังกฤษยุคดิจิทัล สำหรับสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่เป็นผลจากการวิจัยและพัฒนาในครั้งนี้ ในการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์หลังการวิจัยและพัฒนาได้ “ทุกที่ทั่วประเทศ” และยังเป็นโปรแกรมแบบออนไลน์ (Online Program) ที่พัฒนาขึ้นตามยุคสมัยดิจิทัลแบบใหม่ ไม่เป็นโปรแกรมแบบเอกสาร (Document Based Program) แบบยุคสมัยการพิมพ์แบบดั้งเดิม จะยิ่งทวีความเป็นประโยชน์ต่อการนำนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้นไปเผยแพร่เพื่อใช้ประโยชน์ของประชากรที่เป็นกลุ่มอ้างอิงในการวิจัยได้อย่างกว้างขวาง อย่างประหยัด อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลได้มากกว่า และงานวิจัยนี้มีข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้กำหนดแนวทางการเสริมสร้างทักษะการแก้ปัญหาให้กับนักศึกษาด้วยกรอบแนวคิดของการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research : PAR) หรือในทางกลับกัน การวิจัยนี้ได้ก่อให้เกิดแนวคิดในการนำเอาองค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) และนำไปเผยแพร่ให้ประชากรที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา คือ อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้นำไปใช้ได้อย่างมีผลการวิจัยรับรอง รวมทั้งข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรนำองค์ความรู้จากผลการวิจัยนี้ นำไปใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดเพื่อการวิจัยประเภทอื่นได้อีกหลายประเภท เช่น การวิจัยเชิงประเมิน (Evaluation Research) การวิจัยทฤษฎีฐานราก (Grounded Theory Study) การพัฒนาตัวบ่งชี้ (Indicator Development) และการศึกษาปัจจัยเหตุและผล (Cause and Effect Study) เป็นต้น และนำแนวคิดหลักการทางทฤษฎีกับคำสอนทางพระพุทธศาสนา

เสริมพลังซึ่งกันและกัน สามารถนำไปใช้กับการพัฒนาทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 อื่นได้ เช่น ทักษะการคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking Skills) ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking Skills) ทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Direction Learning) ทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning Skills) ทักษะความเป็นผู้นำ (Leadership Skills) เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ ดุลเพรี. (2555). บทความนวัตกรรมการสอนภาษาอังกฤษ. เรียกใช้เมื่อ 19 สิงหาคม 2562 จาก <https://www.gotoknow.org/posts/427057>
- ขวัญใจ แก้วแสง. (2560). โปรแกรมพัฒนาการเรียนรู้ที่ยุติการสืบเสาะหาความรู้เป็นฐาน สำหรับห้องเรียนศตวรรษที่ 21 หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย. ใน ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พิศุจน์ มีไปล์. (2549). คู่มือการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสตอรี่ไลน์ สำหรับครูโรงเรียนอำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- มนตรี ชมชื่น. (2548). คู่มือการทอลวดลายผ้าตียกไท-ยวน จังหวัดราชบุรี. ใน สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2561). การวิจัยทางการบริหารการศึกษา: แนวคิด แนวปฏิบัติ และกรณีศึกษา, E-Book (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: หจก. ทิพย์วิสุทธิ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2563). อาชีวะเตรียมจัดการศึกษา 4 รูปแบบ ออนไลน์-สอนสด. เรียกใช้เมื่อ 19 พฤษภาคม 2563 จาก <https://2www.me/LXngt>
- สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม. (2563). เครื่องมือสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนออนไลน์. เรียกใช้เมื่อ 19 พฤษภาคม 2563 จาก https://drive.google.com/file/d/1dWUIUZH32Xc_Udi3fh8LuxJkDUUFyOh/view
- Bates, A.W. (2015). Teaching in a Digital Age: Guidelines for Designing Teaching and Learning. Vancouver BC: Tony Bates Associates Ltd.
- British Council. (2019). Using Social Media in the Classroom. Retrieved May 17, 2020, from <https://www.teachingenglish.org.uk/article/using-social-media-classroom>
- Pesce, C. (2017). 7 Ways to Use Social Media in the ESL Classroom. Retrieved May 17, 2020, from <https://busyteacher.org/20651-how-to-use-social-media-esl-classroom.html>